

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพ HTTP/2 และ HTTP/1.1 กรณีศึกษา : เว็บไซต์ Video-on-Demand (VoD)

เทพนรินทร์ จริงบำรุง¹ ศศิวิมล นนทิสิต¹ และ กฤษณ์วรา รัตนโอภาส^{2*}

¹ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
² หลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
*Corresponding author: kritwara.ra@skru.ac.th

บทคัดย่อ

HTTP/2 ได้รับการเผยแพร่พร้อมกับคุณสมบัติที่สำคัญได้แก่ *server push* และ *header Compression* สำหรับการบริการสื่อภาพยนตร์ออนไลน์ และมีลติมีเดียแบบออนดีมานด์ มีความแตกต่างจากเว็บไซต์ข้อมูลทั่วไป ที่ต้องการแบนด์วิดท์ในการให้บริการที่สูงตามคุณภาพของวิดีโอ การวิจัยมีชุดทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณสมบัติ Intel Core 17 หน่วยความจำ 8 กิกะไบต์ และเครือข่ายความเร็ว 1 Gbps ชุดวิดีโอที่เลือกใช้ทดสอบมี 2 รูปแบบ ได้แก่ ไฟล์วิดีโอ MP4 ความละเอียดที่ 360P และ 1080P โดยเลือกใช้เว็บไซต์แม่แบบสำหรับบริการมีลติมีเดีย Cumulus clips พบว่าให้ผลลัพธ์กรณี 360P HTTP/2 สามารถรองรับการร้องขอด้วยค่าแบนด์วิดท์ 4 เท่าของ HTTP/1.1 และให้ค่าแบนด์วิดท์ขาออกสูงถึง 4 เท่า ของ HTTP/1.1 โดยกรณี 1080P ค่าแบนด์วิดท์ขาเข้ามีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า HTTP/2 ลดค่า แบนด์วิดท์ได้ถึงร้อยละ 5 ของ HTTP/1.1 แต่การใช้ทรัพยากรของเครื่องแม่ข่าย หน่วยประมวลผลกลาง และหน่วยความจำ หลัก HTTP/2 และ HTTP/1.1 ใช้งานใกล้เคียงกัน คุณสมบัติ *server push* สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของแบนด์วิดท์ขาออก ในวิดีโอ 360P อย่างชัดเจน สรุปได้ว่า HTTP/2 มีคุณสมบัติที่สนับสนุนบริการของเว็บไซต์มีลติมีเดียแบบออนดีมานด์

คำสำคัญ: วิดีโอออนดีมานด์, โพรโตคอลเครือข่าย, แม่ข่ายบริการมีลติมีเดีย, อะพาเช่ เว็บเซิร์ฟเวอร์

Performance Comparison between HTTP/2 and HTTP/1.1 case study : Video-on-Demand (VoD) Website

Thepnarin Jringbamrung¹, Sasiwimol Nontisit¹ and Kritwara Rattanaopas^{2*}

¹Information Technology Program, Songkhla Rajabhat University, Songkhla
²Computer Science Program, Songkhla Rajabhat University, Songkhla
*Corresponding author: kritwara.ra@skru.ac.th

Abstract

The HTTP/2 protocol proposes with new feature includes server push and header compression. The media streaming workload on the video-on-demand website has more different than the normal web workload. The video server can produce the largest bandwidth up to the video size. The testbed hardware includes Intel core i7, 8 GB RAM and 1 Gbps. The video of experiments uses the two types of MP4 video including 360P and 1080P by using the Cumulus clips website. In 360P video results, HTTP/2 inbound bandwidth results are more than 2 fold of HTTP/1.1. HTTP/2 outbound bandwidth results are more than 3 fold of HTTP/1.1. In 1080P video inbound bandwidth results, the p-value is less than 0.05 that there's different performance between HTTP/2 and HTTP/1.1. The inbound network bandwidth results show that the header compression of HTTP/2 can decrease request size 5% of HTTP/1.1. In CPU and memory performance, HTTP/2 uses a similar resource with HTTP/1.1. The server push can increase performance in outbound bandwidth in 360P video. Concluding, new HTTP/2's features can increase inbound bandwidth in the case of a video-on-demand website.

Keywords: Video on demand (VOD), network protocol, video server, Apache HTTP Server

1. บทนำ

โปรโตคอล HTTP/2 เป็นรุ่นล่าสุดของ Hypertext Transfer Protocol พัฒนาต่อมาจาก HTTP/1.1 ซึ่งประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น สามารถลดเวลาในการอัปโหลดและทำให้การสื่อสารระหว่างเครื่องแม่ข่าย และเบราว์เซอร์รองรับปริมาณข้อมูลได้เพิ่มมากขึ้น และรองรับการทำงานแบบ Real-Time ซึ่งเบราว์เซอร์ในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้รองรับ HTTP/2 โดยในมุมมองของผู้ใช้งานอาจไม่เห็นถึงความแตกต่าง ซึ่งความสามารถใหม่หลายอย่างเสริมให้การส่งข้อมูลมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น สำหรับผู้ให้บริการเว็บไซต์ และไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของโปรแกรม รวมถึงผู้ใช้งานไม่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน หรือต้องเสริมอุปกรณ์พิเศษในการขอใช้บริการแต่อย่างใด

โปรโตคอล HTTP/1.1 และ HTTP/2 ด้วยบริการมัลติมีเดีย เพื่อการเปรียบเทียบประสิทธิภาพที่แตกต่างจากเว็บไซต์ปกติที่เป็นภาพนิ่ง ไม่มีการเคลื่อนไหวไม่มีเสียง ด้วยคุณสมบัติที่แตกต่างในการรับส่งข้อมูลระหว่าง HTTP/1.1 และ HTTP/2 เมื่อ HTTP/1.1 เครื่องลูกข่ายต้องการร้องขอข้อมูล (Request) ไปยังเครื่องแม่ข่าย และตอบกลับการส่งข้อมูล (Response) มายังเครื่องลูกข่าย แต่ปัญหาคือ การขอและส่งข้อมูลแต่ละครั้งจะต้องรอการร้องขอข้อมูล และการตอบกลับ ครั้งแรกก่อนเสมอถึงจะสามารถส่งการร้องขอครั้งต่อไปได้ ส่วน HTTP/2 ไม่ต้องรอให้การตอบกลับในครั้งแรกเสร็จสมบูรณ์ เครื่องลูกข่ายสามารถส่งการร้องขอ ไปยังเครื่องแม่ข่ายได้ทันที และการร้องขอแต่ละครั้ง เครื่องแม่ข่ายสามารถมีการตอบกลับมายังเครื่องลูกข่ายได้หลายชุดพร้อมกัน

บริการมัลติมีเดียนิยมใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ Youtube Netflix sanook และ ESPN+ มีผู้ทำการศึกษาพฤติกรรมของภาระงานสำหรับบริการมัลติมีเดีย (Möbius et al.,2014) ศึกษาสถิติพร้อมเปรียบเทียบจำนวนชุดวิดีโอ 100 , 200 และ 300 ชุด โดยแยกเวลาของการให้บริการ http เป็นส่วนของ wait time และ download time ส่วนที่ 2 ทำการเปรียบเทียบ Request

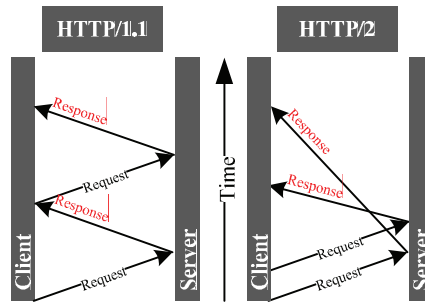
size กับ Video size เพื่อศึกษารูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของเครื่องแม่ข่าย แต่สำหรับ HTTP/2 ที่นำมาทดสอบเปรียบเทียบประสิทธิภาพ หากความแตกต่างระหว่างสองโปรโตคอลซึ่งวิดีโอ ที่จะนำมาทดสอบผ่านเว็บบริการมัลติมีเดียจะมีความละเอียดตั้งแต่ 360P และ 1080P เพื่อศึกษาการใช้งานทรัพยากรของ Server ได้แก่ หน่วยประมวลผลกลาง หน่วยความจำหลัก และ แบนด์วิดท์เครือข่าย สำหรับทั้งสองโปรโตคอล ด้วยเว็บไซต์สำเร็จรูป CumulusClips และไฟล์วิดีโอ MP4

2. ทบทวนวรรณกรรม

เพื่อเป็นพื้นฐานในการอธิบายก่อนเข้าสู่การออกแบบและทดสอบไฟล์มัลติมีเดียผ่านเว็บไซต์ เปรียบเทียบระหว่าง HTTP/1.1 และ HTTP/2 ขอล่าวถึง HTTP/2 และ เว็บไซต์ Cumulusclips ในส่วนนี้

2.1 โพรโทคอล HTTP/2

โพรโทคอล HTTP/2 (Jari Arkko,2015) ถูกพัฒนาโดย Internet Engineering Task Force (IETF) และโปรแกรม Firefox, Chrome, Twitter, Microsoft, Curl และ Akamai ให้การสนับสนุนในการพัฒนาโปรแกรมในส่วนของผู้ใช้เพื่อรองรับบริการ มีการกำหนดรูปแบบการสื่อสารแตกต่างจากเดิมด้วยการแยกการสื่อสารพร้อมๆ กันในลักษณะขนานกัน ตามภาพที่1

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบการสื่อสารระหว่างโพรโทคอล HTTP/1.1และHTTP/2 (Jari Arkko,2015)

การทำงานของ HTTP/2 ลดข้อจำกัดที่เกิดขึ้นของ HTTP/1.1 ในขั้นตอนการรอการยืนยันการส่ง ที่ถือเป็นความท้าทายในการนำไปใช้ พร้อมกับคุณสมบัติอื่นๆ ที่ผู้พัฒนาได้เสนอ HTTP/2 ไว้ดังนี้

2.2.1 Binary Protocol เสริมประสิทธิภาพจากวิธีการหนึ่งข้อความหรือชุดข้อมูลต่อหนึ่งเส้นทางการส่ง โดยไม่มีในโพรโทคอล HTTP/1.1 เพื่อช่วยในขั้นตอนการรับส่งข้อมูลระหว่าง เครื่องลูกข่าย กับ เครื่องแม่ข่าย

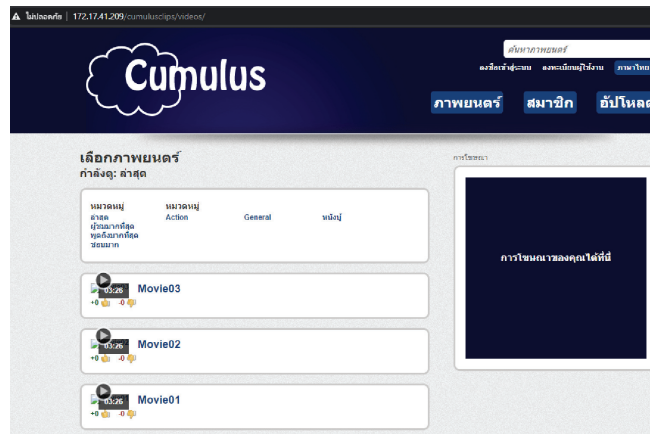
2.1.2 Header Compression หรือ HPACK header compression คือการบีบอัดข้อมูลส่วนหัว ที่อาจมีขนาดใหญ่กว่าชุดข้อมูล

2.1.3 Multiplexing ที่กำหนดให้ เครื่องลูกข่าย บริการเว็บร้องขอพร้อมกัน (Multiple requests) การเชื่อมต่อในชุดเดียวกัน แยกส่งโดยไม่ต้องรอการตอบกลับแบบโพรโทคอล HTTP/1.1

2.1.4 Server Push เป็นขั้นตอนที่เครื่องแม่ข่ายใช้แคชแทนการส่งซ้ำ สำหรับการให้บริการเครื่องลูกข่ายในการวิจัย Huysegems, R. (Huysegems et al., 2015: 541) ทำการศึกษาลักษณะเดียวกัน และให้ข้อสังเกตของ คุณสมบัติที่สำคัญของ HTTP/2 กับบริการมัลติมีเดีย ได้แก่ Server Push และ Multiplexing แต่เลือกใช้ไฟล์วิดีโอในรูปแบบ MPEG แบบเก่า

2.2 เว็บไซต์ Cumulusclips

Cumulusclips (CumulusClips.org, 2014) เป็น Content Management System (CMS) สำหรับบริการServer มัลติมีเดียโดยมี Youtube เป็นต้นแบบ เพื่อไว้ให้บริการมัลติมีเดียให้กับผู้ใช้ ที่มีระบบ Back office เช่นเดียวกับ Content Management System อื่นๆ ได้แก่ Wordpress และ Jumlar เป็นต้น

ภาพที่ 3 หน้าเว็บไซต์บริการ VoD ของ Cumulusclip ที่ติดตั้งเพื่อการทดสอบ

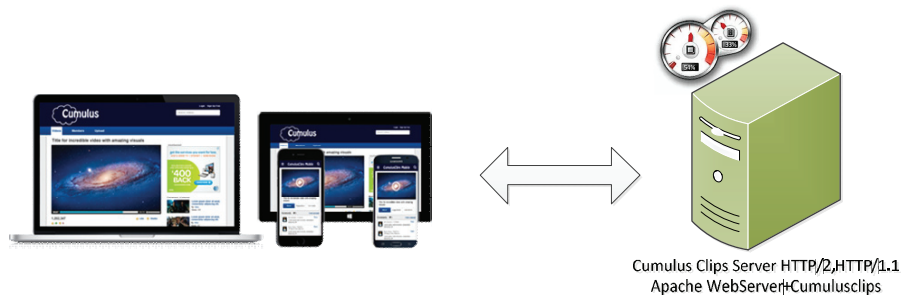
โครงสร้างหน้าเว็บบริการมัลติมีเดียของเว็บไซต์ Cumulusclips มีรายการหลักแยกตามหมวดหมู่วิดีโอ ที่สามารถเลือกโดยผู้ใช้งาน และมีระบบสมาชิก และการอัปโหลด กรณีมีการนำวิดีโอใหม่ พร้อมการให้คะแนนความชอบ สำหรับเครื่องมือในการเล่นไฟล์วิดีโอด้วยโปรแกรม JW player รองรับไฟล์ประเภท MP4

3. วิธีการศึกษา

การทดสอบคุณสมบัติของ HTTP/2 โดยนำเสนอผลการใช้แบนด์วิดท์ หน่วยความจำหลัก และ หน่วยประมวลผลกลาง ซึ่งเก็บข้อมูลผ่าน php script และบันทึกไว้ใน ฐานข้อมูล MySQL และกล่าวถึงการออกแบบโครงสร้างทดสอบ และการออกแบบการทดสอบ

3.1 โครงสร้างสำหรับการทดสอบ

ผู้วิจัยใช้เครื่องแม่ข่าย หลัก Intel i7 หน่วยความจำ 4 GB ที่มีการติดตั้งระบบปฏิบัติการ CentOS 7.4 แบบ 64 bits ติดตั้งเว็บไซต์ Cumulusclips ร่วมกับเครื่องแม่ข่าย Apache Web ตาม Figure 2

ภาพที่ 3 โครงสร้างการติดตั้งและทดสอบประสิทธิภาพ

โครงสร้างในการทดสอบ มีการติดตั้งชุดไฟล์วิดีโอความละเอียด 360P และ 1080P ประเภทละ 3 ไฟล์ เพื่อนำมาทดสอบโดยกำหนดให้ใช้งานผ่านโปรแกรม Chrome Browser ในเครื่องลูกข่าย จำนวน 20 เครื่อง ที่มีคุณสมบัติ Intel i5 หน่วยความจำ 4 GB โดยเชื่อมต่อเครือข่ายภายใน (intranet) ที่ความเร็ว 1 Gbps

3.2 รูปแบบและการทดสอบ

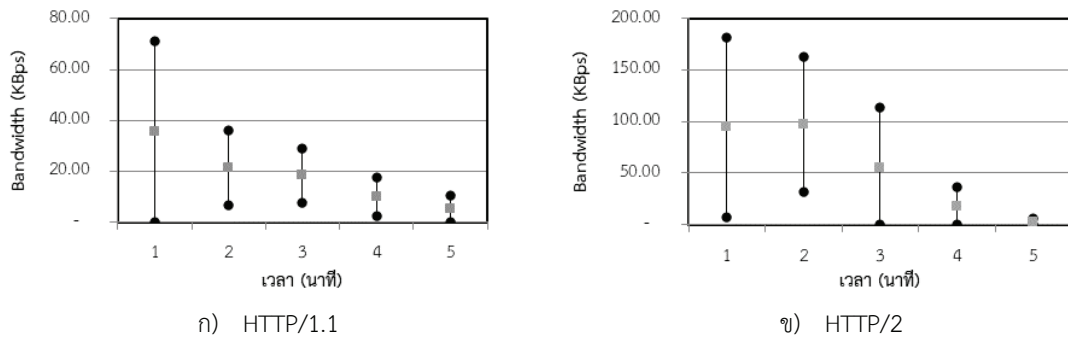
การทดสอบเลือกใช้ไฟล์วิดีโอที่มีระดับความละเอียด 360P และ 1080P ประเภทละ 3 ไฟล์ ที่เปิดผ่านโปรแกรม Chrome Browser แบบไม่ระบุตัวตน และกำหนดให้ไม่มีการใช้งานแคช จำนวน 20 เครื่องที่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายความเร็ว 1 Gbps ทดสอบต่อเนื่องแบบกำหนดเวลา สำหรับไฟล์ 360P เวลาไม่เกิน 4 นาที สำหรับไฟล์ 1080P เป็นภาพยนตร์ โดยกำหนดการเปิดต่อเนื่อง 15 นาที และปิดโปรแกรม Chrome Browser โดยวัดการใช้เครือข่าย หน่วยความจำ และ หน่วยประมวลผลกลาง

4. ผลการศึกษาและการวิจารณ์

การกำหนดชุดทดสอบแยกตามประเภทไฟล์ 360P และ 1080P ซึ่งนำเสนอประสิทธิภาพการใช้เครือข่าย สำหรับการใช้งานหน่วยความจำหลัก พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยอยู่ที่ร้อยละ 30 ของปริมาณหน่วยความจำ เช่นเดียวกับการใช้หน่วยประมวลผลกลางซึ่งการสลับการใช้งานแต่ไม่เกินร้อยละ 10 ทั้งสองโพรโทคอล HTTP/1.1 และ HTTP/2 สำหรับแบนด์วิดท์ที่มีความแตกต่าง และนำค่าแบนด์วิดท์ขาเข้า และขาออก เพื่อนำไปคำนวณทางสถิติที่นัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 กับโปรแกรม R

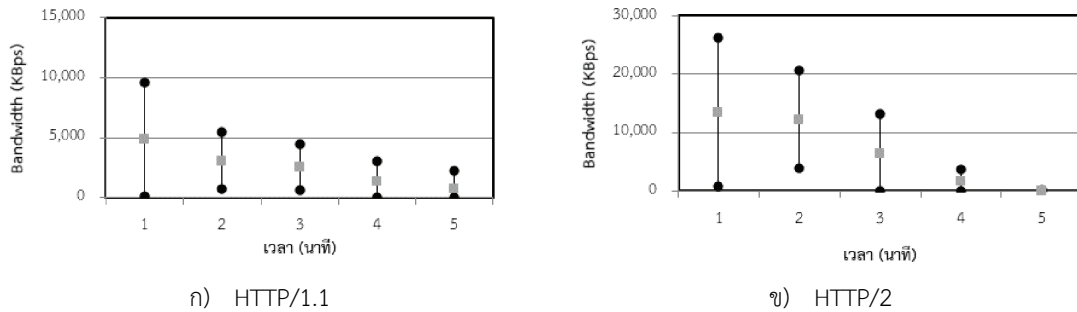
4.1 ประสิทธิภาพของบริการไฟล์วิดีโอ 360P

การพิสูจน์ทางสถิติที่นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ($P < 0.05$) ของแบนด์วิดท์ขาเข้า และ ขาออกด้วย สำหรับข้อมูลแบนด์วิดท์ขาเข้า ให้ค่า p-value ที่ 0.077 มากกว่า 0.05 ซึ่ง HTTP/1.1 และ HTTP/2 ไม่มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สำหรับ Figure 4

ภาพที่ 4 ปริมาณการแบนด์วิดท์ขาเข้าเครื่องแม่ข่าย

โดยค่าแบนด์วิดท์ขาเข้าของ HTTP/2 มีค่าสูงกว่าในช่วงนาทีที่ 1 และ 2 มีค่าสูงกว่า 2 เท่า และเมื่อใกล้จบบิตวิดีโอ ในนาทีที่ 4 พบว่าข้อมูลขาเข้าลดลง ซึ่งเห็นได้ว่าการส่งข้อมูลด้วยคุณสมบัติ Multiplexing ของโพรโทคอล HTTP/2 อย่างชัดเจน และทำให้แบนด์วิดท์ขาออกมีปริมาณที่สูงกว่าตามภาพที่ 5

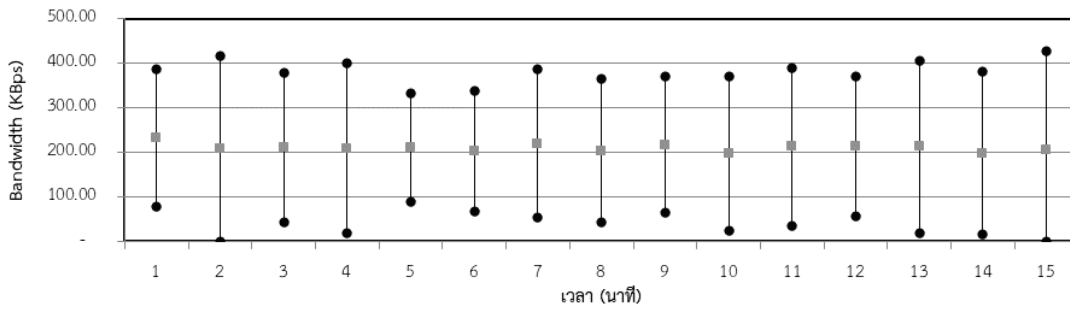

ภาพที่ 5 ปริมาณการแบนด์วิดท์ขาออกเครื่องแม่ข่าย

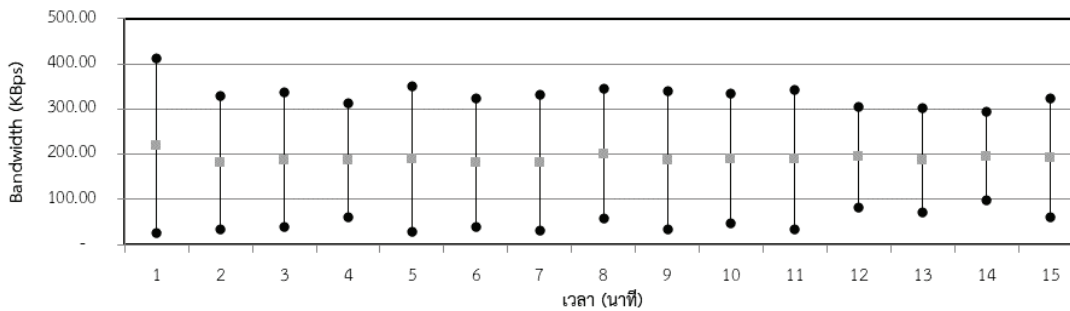
จากภาพที่ 5 สืบเนื่องด้วยคุณสมบัติของ HTTP/2 ในด้าน Multiplexing ทำให้ค่าแบนด์วิดท์ขาออกเฉลี่ยอยู่ที่ 13,525.8 Kbps ซึ่ง HTTP/1.1 ได้ค่าเฉลี่ยเพียง 4,853 Kbps และสามารถส่งข้อมูลได้เสริ้จรวดเร็วกว่า HTTP/1.1 อย่างชัดเจนในนาทีที่ 4 โดยทางสถิติมีค่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 มีค่า p-value = 0.10

4.2 ประสิทธิภาพของบริการไฟล์วิดีโอ 1080 P

ประสิทธิภาพของไฟล์วิดีโอขนาดใหญ่ที่มีความละเอียด 1080P จำนวน 3 ไฟล์เปิดสลับกันไปผ่านโปรแกรม Chrome Browser กำหนดการเปิดในช่วง 1- 10 นาที ให้ค่าหน่วยความจำคงที่ไม่แตกต่างกันที่ร้อยละ 30 และหน่วยประมวลผลกลางสลับไปใน 4 แกนหลักไม่เกินร้อยละ 10 สำหรับผลประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ แยกตามข้อมูลขาเข้า และ ขาออก โดยนำไปพิจารณาความแตกต่างทางสถิติ สำหรับค่าแบนด์วิดท์ขาเข้าระหว่าง HTTP/1.1 และ HTTP/2 มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ด้วยค่า p-value = 3.6×10^{-6} ในภาพที่ 6

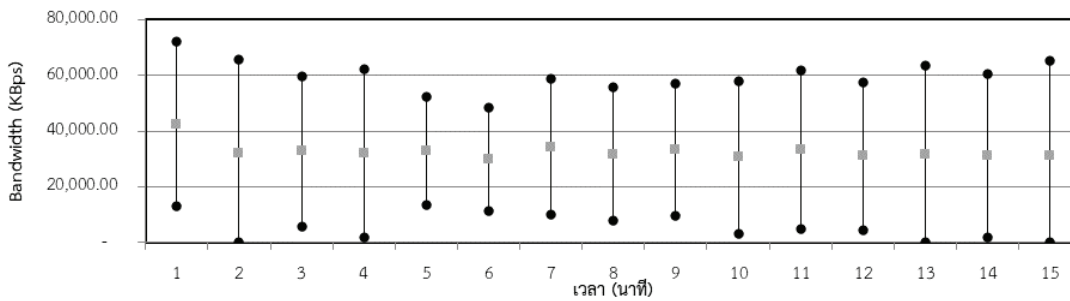
ก) HTTP/1.1

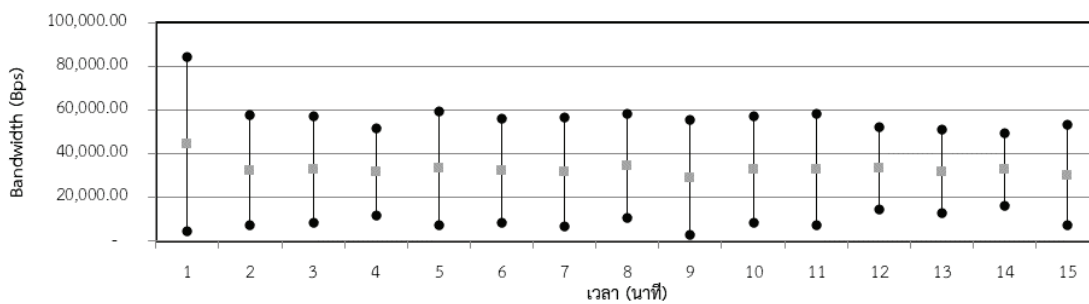
ข) HTTP/2

ภาพที่ 6 ปริมาณการแบนด์วิดท์ขาเข้าเครื่องแม่ข่าย

จากผิดพลาด! ไม่พบแหล่งอ้างอิง ด้วยคุณสมบัติ Header Compression ของ HTTP/2 ทำให้ค่าเฉลี่ยของแบนด์วิดท์ขาเข้า HTTP/2 มีค่าน้อยกว่า HTTP/1.1 ร้อยละ 8 เฉลี่ยทั้ง 10 นาทีในการทดสอบ ทำให้มีการรับส่งข้อมูลได้คุ้มค่ากว่า กรณีภาระงานที่ 20 ลูกข่าย และสำหรับประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ขาออก HTTP/1.1 และ HTTP/2 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ด้วยค่า p-value = 0.50 ตามผิดพลาด! ไม่พบแหล่งอ้างอิง

ก) HTTP/1.1

ข) HTTP/2

ภาพที่ 1 ปริมาณการแบนด์วิดท์ขาออกเครื่องแม่ข่าย

จากภาพที่ 7 ค่าเฉลี่ยของแบนด์วิดท์ขาออกของขนาดไฟล์ขนาดใหญ่ ที่ระดับความละเอียด 1080P ให้ค่าใกล้เคียงกัน ในตัวอย่าง 42,607.15 Kbps ใน R1.1 และ 44,385.35 Kbps ใน HTTP/2 และให้บริการไม่แตกต่างกันตลอดเวลา 15 นาที

5. สรุป

การออกแบบทดสอบวัดประสิทธิภาพความแตกต่างระหว่าง HTTP/1.1 และ HTTP/2 ด้วยการให้บริการมัลติมีเดีย โดยกำหนดการให้บริการผ่านไฟล์วิดีโอแบบ MP4 ที่มีความละเอียด 360P และ 1080P ด้วยคุณสมบัติ Header Compression และ Multiplexing ผ่านทางปริมาณแบนด์วิดท์ขาเข้า และขาออกของเครือข่ายจากเครื่องแม่ข่าย โดยไฟล์ 360P แบนด์วิดท์ขาเข้าให้ผลประสิทธิภาพที่เกิดจาก Multiplexing จึงทำให้มีการร้องขอ HTTP/2 ที่สูงกว่า HTTP/1.1 ถึง 4 เท่าและให้ผลเช่นเดียวกับแบนด์วิดท์ขาออกเช่นกัน สำหรับไฟล์ 1080P แสดงประสิทธิภาพของ Header Compression ที่ลดขนาดแบนด์วิดท์ได้อย่างชัดเจน และมีความแตกต่างระหว่าง HTTP/2 และ HTTP/1.1 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ด้วยค่า p-value = 3.6×10^{-6} ในปริมาณการใช้หน่วยความจำคงที่ที่ร้อยละ 30 และหน่วยประมวลผลกลางที่ไม่เกินร้อยละ 10 มีการใช้งานที่ตลอดการทดสอบ จึงถือว่าไม่มีผลกระทบต่อบริการที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลอย่างชัดเจน โดยการทดสอบของ Huysegems, R. (Huysegems et al., 2015: 541) ด้วยไฟล์วิดีโอ MPEG กับ HTTP/2 ให้ประสิทธิภาพที่ไม่แตกต่าง โดยงานวิจัยนี้ได้พัฒนามาใช้ MP4 ซึ่งได้รับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพสำหรับบริการผ่านเว็บไซต์ จึงให้ผลประสิทธิภาพที่ชัดเจน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพการใช้งานเครือข่ายของ HTTP/2 สามารถลดค่าแบนด์วิดท์ขาเข้าอย่างชัดเจน จากคุณสมบัติ Header Compression และเมื่อมีการใช้งานเครือข่ายที่ไฟล์ 360P พบว่าส่งข้อมูลได้รวดเร็วกว่า HTTP/1.1 จากคุณสมบัติ Multiplexing เช่นเดียวกับกรณีของไฟล์ 1080P บริการด้วย HTTP/2 ที่ทำให้มีค่าเบี่ยงเบนของแบนด์วิดท์ขาออกน้อยกว่า HTTP/1.1 จากภาพที่ 2 โดยปัจจุบันเว็บไซต์บริการสื่อมัลติมีเดียออนไลน์ เริ่มให้บริการ HTTP/2 โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ Netflix และ Youtube

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สำหรับการสนับสนุนทุนในการนำเสนอ และข้อมูลการจัดงานประชุมวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- CumulusClips.org. (2014). **Free Video CMS**. ค้นเมื่อ 23 เมษายน 2563 จาก <http://CumulusClips.org/>.
- Jari Arkko. (2015). **HTTP/2 Approved**. ค้นเมื่อ 23 เมษายน 2563 จาก <https://www.ietf.org/blog/2015/02/http2-approved/>
- Möbius, C., & Dargie, W. (2014). Statistical Analysis of the Workload of a Video Hosting Server. in **B. Sericola, M. Telek, & G. Horváth, Analytical and Stochastic Modeling Techniques and Applications**, Springer International Publishing. 223–237.
- Huysegems, R., Van Der Hoof, J., Bostoen, T., Rondao Alfaca, P., Petrangeli, S., Wauters, T., & De Turck, F. (2015). HTTP/2-based methods to improve the live experience of adaptive streaming. In **Proceedings of the 23rd ACM international conference on Multimedia**. 541-550.